

ПРЕС КЛИПИНГ

19. март 2012.

НАСЛОВИ

Потрошачи: Мале плате у бојкоту;(стр.2)

Намети: Пола фирми, пола држави; (стр.3)

Тадић: Ускоро још једна фабрика у Крагујевцу;(стр.5)

Тамна страна приватизације (2): Учитељ у печењари;(стр.6)

Радници “Желвоза“ штрајкују глађу;(стр.8)

Пред стечајем и фабрика и цело село;(стр.9)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:371268-Potrosaci-Male-plate-u-bojkotu>

Потрошачи: Мале плате у бојкоту

Д. Маринковић

Организације потрошача и код нас су коначно почеле да раде свој посао, али је у условима беспарице то излишно. Купце не треба позивати на уздржаност од куповине, они то већ чине

КАДА је у Италији значајно скочила цена тестенина, италијански потрошачи су у знак протеста солидарно бојкотовали куповину омиљене пасте. Значајне штете претрпели су произвођачи и прометници, па су после били много опрезнији приликом промене цена. Да ли је недавни позив на једнодневни бојкот куповине горива у Србији показатељ да се променила свест домаћег купца и да наше организације потрошача сада раде свој посао?

- На заштити и поштовању потрошача у Немачкој, Великој Британији, Италији и многим другим земљама Европске уније радило се деценијама - каже Горан Паповић, председник Националне организације потрошача Србије. - Потрошачки код нас тек уче и почињу да нам верују.

На питање да ли ће позивати купце на бојкот и у случају драстичног скока цене неког основног производа из потрошачке корпе, Паповић каже:

ВОЗАЧИ ИЗ ЈАГОДИНЕ Велики број возача Јагодине одазвао се у четвртак позиву на бојкот. У најфреквентнијем периоду, од 10 до 12 сати, шест градских пумпи биле су готово празне. Бојкот није био потпун, што је и разумљиво, јер Јагодина нема развијен градски саобраћај, али је возила на пумпама било много мање него других дана.

- После горива, планирамо да упутимо позив на бојкот и, рецимо, неког произвођача који је претерао са ценама, или трговинског ланца који држи превисоке марже. Могло би се, иначе, рећи да смо ми овде, у Србији, већ у сталном и редовном бојкоту - не можемо да купимо оно што бисмо желели, јер једна просечна плата не покрива просечну потрошачку корпу.

Петар Богосављевић, председник Покрета за заштиту потрошача, указује да не постоји довољно спремности државних институција да подрже потрошачке организације и већа права купаца, али и наглашава:

- Дошли смо у такво стање да се морају предузимати одређени потези грађанске непослушности какав је бојкот.

Богосављевић наводи да су пре неколико месеци купци у Израелу бојкотовали једног произвођача због енормног повећања цена и да је он на крају био приморан да снизи цене, а уз то је претрпео високе губитке.

- Тамо су, међутим, организације потрошаче јединствене и заиста имају моћ. Код нас неке организације потрошача промовишу министре и директоре!

Говорећи о положају потрошача у Србији и остварењу њихових права, Богосављевић каже да су још неповољни и тешки, али је Закон о заштити потрошача добра основа за унапређење њихових права, а доследна примена требало би да створи ефикасан систем заштите купаца какав је у ЕУ и да повећа одговорност увозника и продаваца.

Вера Вида, председница Центра за заштиту потрошача Србије, истиче да је нови закон о заштити потрошача донео низ новина, али део европских директива у пракси није показао своју праву вредност.

- Примена закона је изузетно тешка, јер су њиме Тржишној инспекцији одузета одређена овлашћења, а једно од тих је да наложи трговцу поправку или замену неког производа. Овакву ситуацију поједини трговци сада обилато користе.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:371269-Nameti-Pola-firmi-pola-drzavi>

Намети: Пола фирми, пола држави

С. БУЛАТОВИЋ

Малим и средњим предузећима најпре би се помогло смањивањем пореза и доприноса. Просечно се плаћа између 42 и 46 намета. Најтврђи залогaj фирмарина и локалне таксе

НЕСТАЈУ брже него што се рађају. И тако је две године заредом. Држава је почетком кризе у мала и средња предузећа, предузетнике и породичне бизнисе упирала прстом као у највиталнији део наше привреде, а они су почели да посустају. Уместо да јачају, једва опстају, непрестано тражећи ниже порезе и доприносе, мање такса и накнада, брже процедуре... А, несуђени најиздржљивији део наше привреде са почетком кампање поново се нашао у фокусу политичара. За почетак, обећава им се већа подршка и субвенције.

Премијер Мирко Цветковић најавио је, у разговору за „Новости“, и реформу пореског система. А, и стручњаци би, како кажу „да се питају“, малом бизнису помогли најпре пореском реформом, која би смањила оптерећења рада. Просечна плата тренутно држави даје својих 64 одсто. А да је то неиздрживо, упозорава консултант за порески систем Саша Радуловић, види се из чињенице да је већина занатлија и пољопривредника у сивој зони.

- Лош порески систем убија мала предузећа и пољопривреднике - истиче Радуловић. - Зна ли неко молера који ради легално? Да би пословао у легалним токовима, молер који заради око 2.100 евра годишње држави на порезе и доприносе на плату треба да да 1.150 евра. То је нереално и неодрживо.

СВЕ ИХ ЈЕ МАЊЕ У СРБИЈИ је све теже пословати, што се најбоље види у односу новооснованих и брисаних предузећа и радњи. До кризе, почетници или повратници били су далеко бројнији од оних који су годину завршавали с катанцем. У последње две године, међутим, ствар се преокренула. Тако смо 2010. годину завршили са 1.869 мање предузетника, а прошлу са минусом од чак 3.052 радње. У Агенцији за привредне регистре напомињу да је на то

утицала и примена Закона о аутоматском стечају. У 2010. је тако угашено 5.950 фирми, а прошле године чак 10.078.

Да би се растеретио рад, држава мора да узме на другом месту, а начина је више. Једна од варијанти је повећање пореза на додату вредност. Радуловић сматра да је боље решење веће опорезивање имовине.

- Суштина не треба да буде већи ПДВ, јер то може да буде привремена мера - каже Радуловић. - Требало би да се повећају порези на имовину, порез на профит предузећа, па тек онда ПДВ. Наравно, потребна је мања јавна потрошња, али то изгледа нико неће да спроведе у дело. Када кажем већи порез на имовину, не мислим на грађане који живе у становима. Мислим на грађевинско и пољопривредно земљиште од кога се зарађује. Минимална зарада, с друге стране, мора да буде ослобођена оптерећења. Тако је у Америци и Канади. Веће зараде се опорезују и то прогресивно, па ко зарађује највише, плаћа највише.

Са тим се слажу и власници предузећа. Одавно постоји захтев да се минимална зарада не оптерећује, а послодавци последњих годину дана никако да се изборе и за договорено повећање неопорезивог дела. Прошле недеље је, уз повећање минималца, држава још једном пристала да порезе опрости - уместо на нешто више од 7.000, на пуних 10.000 динара плате.

Док Радуловић не верује да је суштина проблема у парафискалним оптерећењима, послодавци их свакодневно нападају.

- Просечно мало или средње предузеће плаћа између 42 и 46 намета - каже Драгољуб Рајић, из Уније послодаваца. - Предузетник подмирује око 35 оптерећења. Истина је да их је тешко прецизно пописати. Национална алијанса за локални економски развој дошла је до бројке од чак 258, али су ту многе административне таксе које се односе на грађане, а не само на привреду.

ПОЧЕТНИЦИ ако би се мењала пореска правила, послодавци верују да је неопходно почетницима у првим годинама обезбедити мање порезе и доприносе, који би зависили и од упошљавања нових радника. Различите стопе требало би да важе и за различите секторе, тако што би се они мање профитабилни, попут текстилног, мање и опорезовали.

Међу незваничним порезима најтврђи је залогај фирмарина. Она је просечан фризерски салон током прошле године, у зависности од општине у којој послује, коштала између 1.500 и 45.000 динара.

- Ако држава жели да помогне малим фирмама, Министарство финансија треба да пропише колико такса и накнада локалне самоуправе могу да узимају и да одреди максималне износе - додаје Рајић. - Мала и породична предузећа треба ослободити плаћања фирмарине, а свима треба укинути накнаду за коришћење грађевинског земишта, као и таксе за унапређење животне средине. Накнада за шуме се наплаћује као 0,025 одсто укупног годишњег прихода. То практично повећава за 2,5 одсто порез на добит предузећа. Боље је њега повећати, него овако узимати. Потребна је развојна банка и подршка при увођењу разних стандарда, наравно, пореска реформа, и смањење сиве економије.

ОТПИС КАМАТА

Председник Скупштине заједнице предузетника Привредне коморе Србије Мирослав Миладиновић је рекао да Заједница предузетника у сарадњи са Министарством финансија припрема Нацрт закона о отпису камате на доспеле обавезе по основу одређених пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање на дан 31. децембра 2011. године. Суштина овог предлога је да се растерети пословање предузетника тако што би им било омогућено да од дана усвајања закона па у наредних 12 месеци уплате главницу дуга, након чега би им се камате за доспеле обавезе отписале.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/312723/Tadic-Uskoro-jos-jedna-fabrika-u-Kragujevcu>

Тадић: Ускоро још једна фабрика у Крагујевцу

Бета

Председник Демократске странке (ДС) Борис Тадић најавио је данас у Крагујевцу да ће ових дана бити потписан споразум са једном од највећих светских корпорација у производњи специјалних челичних производа.

Тадић је оценио да ће то бити још један велики празник за Србију, попут отварања "Фијата".

"Преговарамо... са великим корпорацијама и очекујем да ћемо већ ових дана имати нове резултате и само гледајте шта ће се дешавати", поручио је Тадић на митингу "Избор за бољи живот" на крагујевачком Тргу код крста.

Он је најавио да за неколико дана у Крагујевцу почиње производња новог Фијатовог модела аутомобила - "новог старог фиће".

Према његовим речима, почетак је био одложен због светске кризе, али ће обећање бити испуњено.

"Овај аутомобил, представља не само снагу велике светске компаније него и наших радника", истакао је Тадић.

"Остали смо земља произвођач аутомобила и није далеко дан када ћемо отворити још једну фабрику аутомобила у Србији, за шта постоји предисторија, потребно је убеђивати председнике компанија и великих и значајних земаља", поручио је он.

Тадић је рекао да ће за само неколико година Србија бити "ишпартана ауто путевима и завршићемо тај посао које нико пре нас није завршио".

"Огромна већина људи биће на домаку ауто путева и то ће отворити перспективе за нове инвестиције, за наставак улагања у пољопривреду, посебно у мрежу канала за наводњавање, као и у... телекомуникације и енергетику", рекао је Тадић.

Пореске реформе

Тадић је најавио и пореску реформу да би се подстакло предузетништво.

"Потребно је да малим привредницима обезбедимо боље околности за регистровање компанија и њихових предузећа да подржимо породични бизнис и охрабriamo људе подстицајима", рекао је он.

"Подстицајима за породилско одсуство морамо да подстакнемо наше даме, жене Србије да им олакшамо када доносе нови живот на свет", истакао је Тадић и подсетио да су то већ учинили неки градоначелници међу којима и Београда.

ВЕСТИ ОНЛАЈН

<http://www.vesti-online.com/Vesti/Tema-dana/211416/Tamna-strana-privatizacije-2-Ucitelj-u-pecenjari->

Тамна страна приватизације (2): Учитељ у печењари

Исти човек куповао је и по 10 и 15 фирми, а онда их све затворио, у Јагодини је од 16.608 радника, колико их је било 2000. године, остало 2.982, остали су препуштени уличној економији.

Јагодинска пивара, Житомлин и Српска фабрика стакла само су неке од фирми у Поморавском округу које су приватизоване, па враћене у власништво државе. Али, како каже Мирослав Гајић, председник Савеза самосталних синдиката Србије за град Јагодину, исправки више нема.

- Ко је проверавао чиме купац располаже, како се дешавало да један исти човек купи и по 10 и 15 фирми, а онда их све затвори? Последица је да велики број фирми више уопште не постоји. У Јагодини је од 16.608 радника, колико их је било 2000. године, остало 2.982, што је поражавајуће за овај град. Кад смо дошли у ситуацију да морамо да се боримо за свако радно место, држава је почела да налази стратешке партнере за многа предузећа - каже Гајић за "Вести".

- Ако сад дајемо страним фирмама по 10.000 евра за радно место, што нисмо толико уложили у фирме? Велики број њих би опстао. Недавно сам био у Бриселу на семинару, на коме је речено да Србији нико није рекао да морамо да угасимо фирме да бисмо почели приватизацију. Не треба много памети да се схвати да су разни кумовали оваквој ситуацији.

Радиша Марковић, председник Управног одбора Покрета акционара, радника и синдиката Србије Париш, пита се због чега у Јагодини држава дотира само пивару и Фабрику каблова, док је другима дозволила да пропадну. Као да постоје радници првог и другог реда.

- Фабрика има 2.000 радника и ако би они изашли на улице, настали би велики нeredи. Пошто ова власт признаје само улицу, ми смо пре месец дана регистровали Покрет Париш, који окупља око 250.000 бивших радника и незапослених у Србији. Да би њима била намирена дуговања, а судске пресуде биле поштоване, остало нам је да истовремено организујемо протесте широм Србије - каже Марковић.

Милош Јовановић Ера из Јагодине, који је напустио просвету да би се 1976. запослио у јагодинском Југопревозу, каже да је ова фирма била једна од најразвијених у овом делу Балкана. После стечаја отишла је у банкрот.

- Запошљавали смо 650 радника, имали 85 путничких аутобуса, 56 теретних камиона, којима смо развозили нафту и асфалтну базу широм Југославије. Наши радници су радили у Ираку и Русији, имали смо редовне линије за Шпанију, Аустрију, Немачку. Саградили смо радионице, управну зграду коју смо назвали Бели двор, где многе канцеларије никада нису биле уселене. После смрти директора Драгише Јовановића, под чијим руководством смо постали гигант, почели су да долазе директори који су распродали и крали шта су стигли. И свако од њих је нашао хлебљење, само су радници остали на улици - наводи Јовановић.

Кад су видели да фирма пропада, радници су се организовали као акционарско друштво и сакупили новац за покретање стечаја, који је уведен 2004. године.

Фабрички вишак

- Сећам се да смо, када Фабрика каблова прими плату, квартални вишак или тринаесту плату морали да организујемо дуплу смену радника да бисмо могли да услужимо све купце. Знам и брачни пар који је од плате и два вишка купио новог стојадина. А данас не знам како успевају да преживе - каже Марковић.

Радници на улици

У јагодинској општини ликвидиране су фирме: Ресава са 800 радника, Поморавље са 900 радника, Минел са 400, млекара са 100, Житомлин са 380, Навип са 550 и АИК, који је запошљавао 500 радника. У Будућности је од 362 остало 12 радника, у Опреми од 160 њих 80, а у Морави од 806 остало је само 5 радника.

- [Агенција](#) је имовину проценила на 8.500.000 евра, започет је процес приватизације, 417 радника отерано је кроз социјални [програма](#), а преосталих 37 заједно с фирмом издато у закуп, иако је Агенција то забранила. Међутим, ништа није ни предузела. Дуг за по 36 плата, топли

оброк и пензионо никада није измирен. Пре две године за 21.000.000 динара продата је аутобуска станица, од које смо на име закупнине имали годишњи прилив од 17.000.000 динара. И тако смо банкротирали - с неверицом прича Јовановић.

- Иако по струци учитељ, радим и најтеже физичке послове да бих преживео. Одржавао сам пластенике, производио храну, бавио се пољопривредом, а сада радим у једној печењари.

Срђан Ивановић, који је магистар економских наука, кроз осмех каже да га издржавају мама и тата. Има два сина, која такође не раде. Председник је Скупштине мањинских акционара у јагодинском Паласу, где је радио 22 године. Каже да је од 800 радника остало само 23.

- Били смо регистровани и за туризам, трговину, међународну шпедицију, имали смо своје аутобусе и камионе. Низбрдо је кренуло 1985. године, кад је председница Управног одбора, која је завршила само основну школу, преко ноћи 2004. одлучила да је најбоље да фирма оде у стечај, иако је дуговала само 30.000 ондашњих немачких марака. А било је довољно да се прода само један објекат и да се фирма извуче из кризе - оцењује Ивановић.

Онда је Палас продао све што је имао. Хотелу Јагодина је приватизација поништена 2009. године, али ће највероватније поново бити продат.

Правда

<http://www.pravda.rs/2012/03/18/radnici-zelvoza-strajkuju-gladju/>

Радници “Желвоза” штрајкују глађу

СМЕДЕРЕВО – Вишак запослених у ФЖВ “Желвоз”, према најави синдиката, од данас почиње штрајк глађу, зато што им Влада Србије упркос најавама још није прецизно одговорила када ће им исплатити заостале отпремнине.

Прошле седмице, током заседања локалног парламента, градоначелник Смедерева Предраг Умичевић рекао је радницима “Желвоза” да ће се на седници Владе Србије наћи предлог закључка Министарства финансија, којим ће Фонду за развој бити наложено да исплати потраживања радника.

Опширније у штампаном издању

Пред стечајем и фабрика и цело село

Привредни суд у Сомбору заказао је за 4. април рочиште на којем ће бити разматрана одлука о увођењу стечајног поступка у Фабрици смрзнутог поврћа „АБЦ фуд“ у Руском Крстуру. Радници ове фабрике су у штрајку већ више од четири месеца због неисплаћених зарада, док с друге стране већински власник фабрике оптужује њих за пропаст некада веома успешне хладњаче. Готово цело село је живело од фабрике „АБЦ фуд“ јер је готово 200 мештана радило у хладњачи, док се остатак бавио производњом поврћа које је ова фабрика откупљивала.

Мештани Руског Крстура кажу да се последњих месец дана може видети како разни повериоци у пратњи полиције износе преостале залихе поврћа, али и, додају они, вредан инвентар из фабрике.

Некадашњи председник Самосталног синдиката у фабрици, који је као технолошки вишак напустио „АБЦ фуд“ крајем прошле године, Михајло Пап истиче да није примио отпремнину, али и да му је послодавац остао дужан, додао је он, око 500.000 динара за неисплаћене зараде.

– Изашао сам из штрајкачког одбора јер нисам видео решење – огорчен је Пап. – Дигао сам руке када није испоштован договор да нам се до краја 2011. године исплате заостале плате. Послодавац је тада добио 150.000 евра од продаје рибњака и 400.000 евра од продаје фарме, али радници нису добили ништа. Где је новац завршио не знам, а срамота је што је договор постигнут у присуству покрајинског секретара Мирослава Васина. Сада је то неважно јер ће већински власници отићи из села, а остаћемо ми да се питамо да ли је могло другачије.

Већински власник фабрике „АБЦ фуд“ је кипарска фирма „ЕТТ Евгенија“ која поседује више од 52 одсто акција. Власница ове фирме Виолета Шулејић истиче да су радници највећи кривци што су обуставом рада уништили фабрику која је пословала веома успешно.

– Одлука о увођењу стечаја је на суду па нека он да коначну реч – рекла је Виолета Шулејић. – Нека нас казне што смо од „АБЦ фуда“ направили најпрестижнију фабрику на Балкану у тој бранши и инвестирали милионе за унапређење производње.

Такође, нагласила је да медији нису били коректни према руководству фабрике током вишемесечног штрајка.

– Било је довољно да се позабаве образовним нивоом оних који су предводили штрајк – додала је она.

Узгајивачи парике из Руског Крстура кажу да су због пропасти хладњаче смањили производњу ове повртарске културе око 30 одсто.

– Они који имају сигурне закупце биће убудуће у позицији да буду уцењивани и да првокласну паприку продају по веома ниским ценама – рекао је председник Удружења узгајивача паприка Милан Ковачевић. – И мештани Руског Крстура који су узгајали карфиол и кукуруз шећерац за потребе фабрике „АБЦ фуд“ су одустали од производње ових култура због неизвесности њиховог пласмана на тржишту.

М. Кековић